

ΣΤΩΜΕΝ ΚΑΛΩΣ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΑΝΤΙΑΙΡΕΤΙΚΗΣ ΟΜΑΔΟΣ
ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΠΑΤΡΩΝ

ΕΤΟΣ 9ο

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2017

ΤΕΥΧΟΣ 53ο

Ο ΔΙΑΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΙΝΔΟΥΪΣΜΟΥ ΚΑΙ Η ΠΡΟΣΕΥΧΗ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

1. Οί όπαδοί τής «Νέας Έποχής», ό διαλογισμός καί ή προσευχή

Αποτελεί κοινή πεποίθηση τό γεγονός, ότι ή έποχή μας χαρακτηρίζεται από μεγάλη πνευματική σύγχυση, μέ κύριο χαρακτηριστικό τή σταδιακή απομάκρυνση του ανθρώπου από τήν Έκκλησία καί τήν αποστασιοποίησή του από τό θέλημα του Θεού. Η τάση αυτή καλλιεργείται έντονότερα πέ-
ραν των άλλων καί από τίς ομάδες εκείνες πού συγκροτούν τό κίνημα τής «Νέας Έποχής», καί μάλιστα από όσες πρεσβεύουν τήν έλευση τής «Έποχής του Υδροχούου». Κύριο χαρακτηριστικό των ομάδων αυτών αποτελεί ό «*θηρσκευτικός συγκρητισμός*», μέσω του όποιου επιδιώκεται ή σύγκλιση καί εξίσωση του συνόλου των θρησκειών μεταξύ τους, ώστε νά δοθεί ή δυνατότητα στον άνθρωπο πού έντάσσεται στίς τάξεις τους νά επιλέγει, νά αναμειγνύει καί νά χρησιμοποιεί παράλληλα καί επιλεκτικά διάφορα μέσα καί στοιχεία από όλες τίς θρησκευτικές εκφάνσεις.

Οί θρησκείες στό σύνολό τους, σύμφωνα μέ τίς ομάδες αυτές, αποτελούν διαφορετικούς «*δρόμους*» πού οδηγούν στον ίδιο σκοπό, δηλαδή σέ ένα είδος «*λύτρωσης*», μέ τήν ταυτόχρονη χρήση μέσων προσέγγισης του «*θείου*» από όλες τίς θρησκευτικές διδασκαλίες. Στο πλαίσιο αυτό, οι όπαδοί των έν λόγω κινήσεων, αναμειγνύοντας στοιχεία τους, εξισώνουν καί **στήν πραγματικότητα ταυτίζουν τήν προσευχή καί γενικότερα τήν άσκητική παράδοση τής Όρθοδόξου Έκκλησίας ως μέσου σωτηρίας μέ τόν άποκρυφιστικό διαλογισμό, πού συνιστά τό κυ-**

ρίαρχο στοιχείο τής ινδουϊστικής γιόγκα, ως τεχνικής για τήν επίτευξη τής λύτρωσης, τής «νιρβάνα». Στην περίπτωση μάλιστα τής σχέσεως διαλογισμού καί προσευχής, τά μέλη των ομάδων αυτών τονίζουν, ότι πρόκειται μέν για δύο διαφορετικές παραδόσεις, οι όποιες όμως επιδιώκουν τήν ίδια πνευματική έμπειρία καί άποσκοπούν στό ίδιο αποτέλεσμα, γι' αυτό καί οι άνθρωποι μπορούν νά ασκούνται ταυτόχρονα χριστιανικά καί ινδουϊστικά, δηλαδή όπως κακόδοξα υποστηρίζουν, έχουν τή δυνατότητα νά «*προσεύχονται διαλογιζόμενοι*» ή καί νά «*διαλογίζονται προσευχόμενοι*».

2. Η Έκκλησία ως μοναδική κιβωτός τής σωτηρίας καί ή προσευχή

Αναφορικά μέ τήν εξίσωση των θρησκειών μεταξύ τους, είναι άπαραίτητο νά τονιστεί ιδιαίτερα, ότι σύμφωνα μέ τήν όρθόδοξη παράδοση, ή Έκκλησία ως θεοίδρυτος θεσμός, παρόλο πού έχει θρησκευτικά χαρακτηριστικά, δέν είναι μία φυσική θρησκεία όπως οι υπόλοιπες, δηλαδή δέν αποτελεί γέννημα τής ανάγκης του ανθρώπου για ασφάλεια μέ τήν αναφορά του σέ κάποιο υπερβατικό όν, αλλά συνιστά τό μοναδικό χώρο μέσα στον όποιο ό άληθινός Θεός αποκαλύπτεται καί δρ ά σωστικά για τον άνθρωπο. Γι' αυτό καί ό μοναδικός δρόμος για τή μετοχή στή σωτηρία είναι ή μίμηση τής ζωής του Κυρίου μας Ίησου Χριστού, ό όποιος ως άρχηγός τής Έκκλησίας καί πραγματικός Σωτήρας τής ανθρωπότητας, είναι «*ή Όδός καί ή Άλήθεια καί ή Ζωή*» (Ιωάν. 14, 6). Αυτό σημαίνει, ότι όχι μόνο δέν υπάρχουν άλλοι ή

πολλοί δρόμοι προς τή σωτηρία, αλλά ένας και μοναδικός πού είναι ο Κύριός μας Ἰησοῦς Χριστός, καί ὁ χώρος ὅπου ἱεουργεῖται τό μυστήριο τῆς σωτηρίας τοῦ ἀνθρώπου εἶναι ἡ ἀγία Του Ἐκκλησία.

Βασικό στοιχείο γιά τήν πρόσληψη τῆς σωστικῆς Χάριτος τοῦ Θεοῦ στήν Ἐκκλησία, ἀποτελεῖ ἡ ὀρθόδοξη ἄσκηση, ἡ ὁποία νομοθετήθηκε ἀπό τόν ἴδιο τό Χριστό, γι' αὐτό καί ἀποτελεῖ τό μέσον, τό ὁποῖο ἐπιδιώκει νά ὀδηγήσει τόν ἄνθρωπο στό σκοπό τῆς πνευματικῆς ζωῆς, πού εἶναι ἡ ἀπαλλαγή ἀπό τά πάθη καί ἡ κατὰ χάριν ἔνωση μέ τό Θεό ὡς θέωση καί σωτηρία. **Κυρίαρχη θέση στήν ὀρθόδοξη ἄσκηση κατέχει ἡ προσευχή,** ἡ ὁποία σέ συνδυασμό μέ τήν ἀδιάλειπτη συμμετοχή στά ἐκκλησιαστικά μυστήρια καί τήν καλλιέργεια τῶν ἄλλων μορφῶν τῆς, ὅπως εἶναι ἡ νηστεία, ἡ ἀγρυπνία, κ.ἄ., ἔχει ὡς σκοπό νά ἐνσταλάξει στόν ἄνθρωπο τήν ἐλεύθερη καί αὐτόβουλη ὑπακοή στό θέλημα τοῦ Θεοῦ, ὅπως καί τήν εὐθυγράμμιση τῆς ζωῆς του στό πρότυπο τῆς ζωῆς τοῦ Χριστοῦ. Γιά τό λόγο αὐτό καί ἡ ὀρθόδοξη ἄσκηση σέ συνδυασμό μέ τήν προσευχή συνιστᾷ τή μέθοδο πνευματικῆς θεραπείας πού προσφέρει ἡ Ἐκκλησία στόν ἄνθρωπο καί ἀποτελεῖ τή μοναδική καί ἀληθινή ἐκείνη πορεία, πού εἶναι ἀπαραίτητο νά ἀκολουθεῖται ἀπό ὅλους τούς πιστούς ἀπαρέγκλιτα, δηλαδή ὅπως αὐτή ἔχει προσδιοριστεῖ ἀπό τήν Ἐκκλησία καί ὄχι προσαρμοσμένη στά μέτρα καί τίς ἐπιθυμίες ἤ τίς ἐπιδιώξεις τοῦ καθενός κατὰ τό ἀτομικό καί ἰδιοτελές ἐγωιστικό του συμφέρον. Ἡ ἄσκηση αὐτή ὡς θεραπεία μέ βασικό φάρμακο τήν προσευχή, συνιστᾷ μέθοδο πού ἀκολουθεῖ ἀπολύτως προσδιορισμένες ἀρχές καί ἐπιτελεῖται μέσα στό πνευματικό θεραπευτήριο πού ὀνομάζεται Ἐκκλησία. Γιά τό λόγο αὐτό καί ἡ ὀρθόδοξη ἄσκηση καί προσευχή δέν ἀποτελοῦν ἀτομικά γεγονότα, οὔτε συνιστοῦν κάποιες τεχνικές πνευματικῆς εὐεξίας, καθὼς δέν ἀποτελοῦν σύνολο ἀπό πρακτικές ψυχοσωματικῆς ἄσκησης, ἀλλά προσπάθειες ἀληθινῆς βίωσης τοῦ γεγονότος τῆς ἀποκαλύψεως τοῦ Θεοῦ στό Σῶμα τῆς Ἐκκλησίας, μέ καθημερινή μέριμνα τοῦ ἀνθρώπου νά ἀνταποκριθεῖ φιλότιμα στήν ἀστείρευτη προσφορά τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ, ἐπιδιδόμενος σέ ἀδιάλειπτη προσπάθεια μέ σκοπό νά καθαρίσει τόν ἑαυτό του ἀπό τά πάθη καί νά μεταμορφώσει τήν καρδιά του σέ θεῖο Οἶκο καί τό σῶμα του σέ ναό τοῦ ἁγίου Πνεύματος, ὅπου θά κατοικήσει ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ, ὥστε νά τόν καταστήσει μέτοχο τῆς σωτηρίας.

3. *Ὁ ἰνδουϊστικός διαλογισμός τῆς «Νέας Ἐποχῆς» καί ὁ ἀφανισμός τῆς ἀνθρώπινης ὑπαρξῆς ὡς λύτρωση*

Σέ ἀντίθεση μέ τήν προσευχή ὡς θεμελιώδους στοιχείου τῆς ὀρθόδοξου ἀσκήσεως, ὁ διαλογισμός συνιστᾷ τήν κυρίαρχη τεχνική τῆς γιόγκα τοῦ Ἰνδουϊσμοῦ, μέ κύριο στόχο τήν ἐξαφάνιση ἢ τό σβήσιμο τῆς ἀτομικῆς ὑπαρξῆς τοῦ ἀνθρώπου μέσα στήν παγκόσμια θεία πραγματικότητα, τό μπράχμαν, γεγονός πού συνιστᾷ τό ἰδανικό τῆς λύτρωσης πού ὀνομάζεται «νιρβάνα», ἀφοῦ ἀπαλλάσσει τόν ἄνθρωπο ἀπό τήν ὀδυνηρή ἐμπειρία τῆς μετενσάρκωσης (σαμσάρα). Ὁ διαλογισμός ἀποτελεῖ μιά ἀτομική τεχνική πού ἀποσκοπεῖ, μέ τή χρήση ἀσκήσεων σωματικῶν καί πνευματικῶν (γιόγκα), στόν ἔλεγχο τῶν κινήσεων τοῦ σώματος, προκειμένου νά ἐπιτύχει τή συγκέντρωση τοῦ νοῦ τοῦ ἀνθρώπου στό πνευματικό του κέντρο πού ὀνομάζεται ἄτμαν, ὥστε στή συνέχεια νά ἐνωθεῖ μέ τό μπράχμαν καί νά ἐξαφανιστεῖ, δηλαδή νά ἀπαλλαγεῖ ἀπό τήν ὀδυνηρή ἐμπειρία τοῦ περάσματος σέ κάποια ἄλλη μορφή ἀνώτερης ἢ κατώτερης ὑπαρξῆς μέ τήν μετενσάρκωση. Ἡ «θεότητα» στόν Ἰνδουισμό, πού ὀνομάζεται μπράχμαν, συνιστᾷ μιά ἀπρόσωπη δύναμη πού ταυτίζεται μέ τό σύμπαν, ἔχει πανθεϊστικά χαρακτηριστικά καί εἶναι ἀποκομμένη ἀπό τόν κόσμο καί τόν ἄνθρωπο. Τό ἴδιο συμβαίνει καί μέ τόν ἄνθρωπο, ὁ ὁποῖος δέν συνιστᾷ μοναδική καί ἀνεπανάληπτη «προσωπικότητα» μέ σῶμα καί ψυχή, ἀλλά ἓνα τμῆμα τοῦ σύμπαντος (ἄτμαν), μιά μορφή ἐντελῶς ἀπρόσωπης ὑπαρξῆς, ἡ ὁποία συνιστᾷ ἀποτέλεσμα τοῦ τρόπου τῆς ζωῆς τῆς προηγούμενης μορφῆς του (κάρμα). Γι' αὐτό καί λαμβάνει κατώτερη ἢ ἀνώτερη μορφή ὑπαρξῆς, ἀνάλογη μέ τήν ποιότητα τῆς ζωῆς του, δηλαδή τά καλά ἢ κακά του ἔργα πού ἔπραξε στήν προηγούμενη μορφή ὑπαρξῆς του.

Ὅπως τονίζουν οἱ ὀπαδοί τῶν ἀποκρυφιστικῶν ὁμάδων τῆς «Νέας Ἐποχῆς», τά πάντα καθορίζονται στήν πορεία τῆς κάθε ἀτομικῆς ὑπαρξῆς μέ βάση τόν νόμο τοῦ «κάρμα» (ἔργων) καί τῆς «σαμσάρα» (μετενσάρκωσης), σύμφωνα μέ τά ὁποῖα ἡ ἀτομική ὑπαρξη (τό ἄτμαν) μετά τό σωματικό θάνατο εἰσέρχεται, ἀνάλογα μέ τήν ποιότητα τῶν ἔργων τῆς εἴτε σέ κάποιο ἄλλο σῶμα ἀνθρώπου ἢ ζώου, εἴτε καί σέ κάποιο φυτό ἢ πέτρα, ἐφόσον τά πάντα στό σύμπαν συνιστοῦν μιά ἐνότητα καί καθετί ἀποτελεῖ τμῆμα τῆς συμπαντικῆς πραγματικότητας. Γι' αὐτό καί ὁ κάθε ἄνθρωπος, πού μπορεῖ νά ἀρᾷ ὅποιαδήποτε μορφή ὑπαρξῆς, παρομοιάζεται μέ μιά «σταγόνα νεροῦ», ἡ ὁποία μέσω τῆς γιόγκα καί τοῦ διαλογισμοῦ ἀποσκοπεῖ στό νά ἐξαφανιστεῖ μέ τό σβήσιμο τοῦ ἀτομικοῦ του ἄτμαν στόν ὠκεανό τοῦ συμπαντικοῦ μπράχμαν. Σκοπός, συνεπῶς,

του διαλογισμού ως τεχνικής απελευθέρωσης από την τραγικότητα της άενης μετενσάρκωσης δεν είναι ή σωτηρία και ή αιώνια ζωή του ανθρώπου, αλλά ο αφανισμός του στη συμπαντική θεία πραγματικότητα, γεγονός που εκλαμβάνεται ως λύτρωση.

4. Η αντίθεση και η παντελής διαφορά της προσευχής από το διαλογισμό

Καθίσταται λοιπόν βέβαιο από τα παραπάνω εκτεθέντα, ότι ανάμεσα στην προσευχή ως στοιχείο της ορθοδόξου άσκήσεως εντός της Έκκλησίας και το διαλογισμό, ή οποιαδήποτε άλλη μορφή «θηρησκευτικής άσκησης και τεχνικής για λύτρωση», υφίστανται ουσιώδεις και παντελώς αγεφύρωτες διαφορές, οι οποίες δεν είναι δυνατόν να ξεπεραστούν. **Και αυτό διότι ο ινδουιστικός διαλογισμός και η προσευχή συνιστούν δύο έντελως ξένα και αντίθετα, αλλά και παντελώς ασυμβίβαστα στοιχεία μεταξύ τους.** Σε αντίθεση με το διαλογισμό, ή άσκηση και η προσευχή της Έκκλησίας δεν είναι αυτόνομη τεχνική αυτοσυγκέντρωσης, και γι' αυτό δεν είναι ο σκοπός, αλλά το μέσον και η μέθοδος που οφείλει να ακολουθήσει ο άνθρωπος για να επιτύχει με τη συνδρομή της Θείας Χάριτος το μυστήριο της σωτηρίας του. Ουσιώδες στοιχείο επίσης της προσευχής δεν είναι ή πράξη της επανάληψης για την επίτευξη κάποιου είδους αυτοσυγκέντρωσης, ούτε ή στάση που λαμβάνει ο άνθρωπος κατά τη διάρκειά της με σκοπό να ελέγξει το σώμα του, καθώς επίσης ούτε και ο τρόπος με τον οποίο εντέλει την άσκει. Το πλέον σημαντικό στοιχείο στην άσκηση και την προσευχή συνιστά το σέ ποιόν απευθύνεται και σέ τί ακριβώς αποσκοπεύει, εφόσον ή ορθόδοξη άσκηση στοχεύει στην παθοκτονία και όχι στη σωματοκτονία, όπως ο διαλογισμός. Επίσης, στο πλαίσιο της άσκησής του, ο πιστός δεν πορεύεται αυτόνομα, αλλά απευθύνεται κατά τη διάρκεια της προσευχής προς τον Σωτήρα και λυτρωτή του Κύριο Ιησού Χριστό, τον ενανθρωπήσαντα Θεάνθρωπο. Με την προσευχή, ο πνευματικώς αγωνιζόμενος ασκητικά πιστός απευθύνεται στο Πρόσωπο εκείνο, που ως Θεός έλαβε την ανθρώπινη φύση και έγινε ο προσωπικός Σωτήρας και Λυτρωτής ολόκληρου του ανθρώπινου γένους. Και αυτό διότι ή προσευχή είναι ο εν έλευθερία άενας διάλογος του ανθρώπου ως προσώπου με τον προσωπικό Θεό, στον οποίο πιστεύει και έχει έναποθέσει την έλπίδα της σωτηρίας του, αλλά και την σωτηρία ολόκληρης της ανθρωπότητας, για την οποία προσεύχεται παράλληλα με τον εαυτό του. Ο πιστός επικαλείται προσευχόμενος το άγιο όνομα του Κυρίου Ιησού Χριστού, όχι μόνο για τον εαυτό του και σέ άτομικό επίπεδο όπως ο γιόγκι διαλογίζεται με σκοπό την άτομική του απελευθέρωση

και «λύτρωση», ούτε πολύ περισσότερο στηριζόμενος στις δικές του δυνάμεις, αλλά ως μέλος του Σώματος του Χριστού που είναι ή Έκκλησία, ως «Κιβωτός της Σωτηρίας», αγωνίζεται μαζί με τους υπόλοιπους πιστούς, θέτοντας ως σκοπό της άσκησης και της προσευχής του την κατά χάριν ένωση του ίδιου και, αν είναι δυνατόν, ολόκληρης της ανθρωπότητας με το Σωτήρα Χριστό, με σκοπό να τελειωθούν πνευματικά και να εκπληρώσουν το λόγο της δημιουργίας τους, που είναι ή κληρονομία της άθανασίας ως αιώνιας και ατελεύτητης ζωής.

Στο διαλογισμό αντίθετα ούτε ο γιόγκι (διαλογιζόμενος), αλλά ούτε και ή θεότητα (μπράχμαν) συνιστούν πρόσωπα, καθώς επίσης ούτε και ο σκοπός του διαλογιζόμενου είναι ή ένωση με το μπράχμαν για να ζήσει αιώνια, αλλά ή επιδίωξη του είναι να απορροφηθεί, να σβήσει και να εξαφανιστεί μέσα στο μπράχμαν προκειμένου να λυτρωθεί από την όδυν των πολλαπλών γεννήσεων, περνώντας στην «λυτρωτική άνυπαρξία». **Ο σκοπός δηλαδή του γιόγκι είναι να μὴ ξαναγεννηθεί με το να απαλλαγεί με το διαλογισμό από την κόλαση της ζωής, ενώ σκοπός του προσευχόμενου πιστού είναι να ξαναγεννηθεί με την απόκτηση της αληθινής ζωής απαλλαγμένης από την αιωνιότητα της κόλασης.** Γι' αυτό και ο γιόγκι δεν απευθύνεται ποτέ προσευχητικά σέ κάποια «θεότητα», αλλά για να επιτύχει το σκοπό του επικεντρώνει την προσοχή του για αυτοσυγκέντρωση σέ κάποιο «διαλογιστικό αντικείμενο», που θα μπορούσε να είναι κάποιο πρόσωπο, κάποιο ζώο, ή κάποιο αντικείμενο. Μάλιστα, όταν οι όπαδοί των παραπάνω αποκρυφιστικών ομάδων της «Νέας Έποχής» απευθύνονται σέ μέλη της Έκκλησίας προκειμένου να τα παραπλανήσουν, τους συνιστούν να δοκιμάσουν την τεχνική του διαλογισμού, επικεντρώνοντας την προσοχή τους στον «Ιησού», όπως αποκαλούν τον Κύριο μας, χρησιμοποιώντας τον δηλαδή ως διαλογιστικό αντικείμενο, εφόσον ο «Ιησούς» για τους όπαδούς των ομάδων αυτών, δεν είναι τέλειος Θεός και τέλειος άνθρωπος, αλλά, όπως αίρετικά και κακόδοξα υποστηρίζουν, ένας από τους μεγάλους μύστες και δασκάλους της ανθρωπότητας.

Με την τεχνική του διαλογισμού, συνεπώς, ο διαλογιζόμενος άνθρωπος δεν επικαλείται τη συνδρομή της «θεότητάς» του, αλλά ουσιαστικά προσπαθεί μόνος του με τη συγκέντρωση και την απόκτηση του ψυχοσωματικού του έλέγχου να εκγυμνάσει και να δυναμώσει την ύπαρξή του προκειμένου να καταφέρει να επιτύχει τη διάλυση της άτομικής του ύπαρξης (του άτμαν) στην άβυσσο της απρόσωπης θείας πραγματικότητας (του μπράχμαν). Ο διαλογισμός δηλαδή, δεν είναι μιά κίνηση του ανθρώπου για έξοδο από τον εαυτό του και συνάντηση με το

θεϊον, αλλά μία έσωτερική κίνηση απαλλαγής από την όδυνήρη του κατάσταση, με την παύση κάθε ζωτικής κίνησης και λειτουργίας της ύπαρξής του. Ένω δηλαδή κατά την προσευχή ο άνθρωπος προσπαθεί να ξαναβρεί με τη συνδρομή της χάριτος του Θεού τον αληθινό του εαυτό, να αποκτήσει τό «καθ' όμοίωσιν» και να ένωθει με τό Θεό για να ζήσει αιώνια, με τό διαλογισμό ο γιόγκι προσπαθεί να απαλλαγεί από τον εαυτό του για να σταματήσει τον πόνο πού του προκαλεί ή διαρκής όδύνη της μετενάρκωσης και να χαθεί στην άνυπαρξία του σύμπαντος. Έτσι, εκείνο πού επιδιώκει ο γιόγκι είναι ένα είδος «αύτοσωτηρίας», σέ αντίθεση με την όρθόδοξη άσκηση και προσευχή πού ως μέσον άποσκοπεϊ στην έν Χριστώ σωτηρία του ανθρώπου, με την κατά χάριν ένωση του μέσα σέ μία κοινωνία αγάπης και έλευθερης ύπακοης με τον Τριαδικό Θεό. Γι' αυτό και σέ αντίθεση με τό σκοπό της προσευχής, ο γιόγκι επιδιώκει μέσω της τεχνικής του διαλογισμού την ένωση και ταύτισή του με τό «διαλογιστικό αντικείμενο», ώστε κάνοντας τό μέσο σκοπό, να άποκοπεϊ από την άπατηλή έξωτερική πραγματικότητα και να σβήσει παντοινά τό άτμαν του στό χάος της παγκόσμιας θείας πραγματικότητας, κάτι πού συνιστά

και τη λύτρωσή του, ως «νιρβάνα».

Προκύπτει λοιπόν άβίαστα, έπειτα και από τά παραπάνω αναφερθέντα, ότι ή όρθόδοξη άσκηση και προσευχή δέν έχει καμμία άπολύτως σχέση, όμοιότητα ή συγγένεια με τό διαλογισμό, έφόσον διαφέρουν μεταξύ τους ούσιαστικά και ως πρός τό περιεχόμενο, αλλά και ως πρός τον σκοπό. Γι' αυτό και ο μόνος άσφαλής δρόμος για τη σωτηρία του ανθρώπου είναι όχι ο «προσευχητικός διαλογισμός», ή οι διάφορες τεχνικές της γιόγκα και των άποκρυφιστικών ομάδων της «Νέας Έποχής» και μάλιστα των κηρύκων της «Έποχής του Ύδροχόου», αλλά ή όργανική του ένταξη και συνειδητή βίωση εκ μέρους του της ζωής του Χριστού και ή άκριβής μίμηση του παραδείγματος των αγίων μέσα στην Έκκλησία, διότι ως «Σώμα Χριστού» ή Έκκλησία συνιστά τον μοναδικό χώρο σωτηρίας για τον άνθρωπο, όπου του προσφέρεται άνόθευτο τό «εύαγγέλιον της σωτηρίας» (Έφεσ. 1,13), τό όποιο γίνεται κτήμα του με την συνδρομή της σωστικής χάριτος του άγ. Πνεύματος και την άσκηση της καθαρής και νοερής αδιάλειπτης προσευχής.

π. Εύάγγελος Κ. Πριγκιπάκης

ΤΗΛΕΦΩΝΟ ΑΝΤΙΑΙΡΕΤΙΚΗΣ ΟΜΑΔΟΣ: 6977582800

CΤΩΜΕΝ ΚΑΛΩC

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΑΝΤΙΑΙΡΕΤΙΚΗΣ ΟΜΑΔΟΣ

ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩC ΠΑΤΡΩΝ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑ

του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Πατρών

κ.κ. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙC ΠΑΤΡΩΝ

Ν. Βότση 34, Τηλ.: 2610-320.602, Fax: 2610-279.533 email: i-m-patron@otenet.gr

ΥΠΕΥΘΥΝΟC ΕΚΔΟΣΕΩΝ

Άρχιμ. Τιμόθεος Γ. Παλασταύρου

ΥΠΕΥΘΥΝΟC ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Π. Κούλης, Ψηφιακές Εκτυπώσεις, email: paulkoulis@gmail.com